Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (šesti senat)

z dne 23. januarja 2025 *

„Predhodno odločanje – Varstvo potrošnikov – Nepoštene poslovne prakse – Direktiva 2005/29/ES – Člen 7 – Zavajajoče opustitve – Vabilo k nakupu – Bistvene informacije – Informacije, ki jih je treba zagotoviti potrošniku o načinu, na katerega se izračuna cena – Spletna ponudba za dobavo električne energije – Simulator tarif – Navedba odstotka povišanja cene, ki velja za potrošnika“

V zadevi C-518/23,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) z odločbo z dne 27. julija 2023, ki je na Sodišče prispela 10. avgusta 2023, v postopku

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband e.V.

proti

NEW Niederrhein Energie und Wasser GmbH,

SODIŠČE (šesti senat),

v sestavi T. von Danwitz, podpredsednik Sodišča v funkciji predsednika šestega senata, A. Kumin (poročevalec), sodnik, in I. Ziemele, sodnica,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband e.V. P. Wassermann, Rechtsanwalt,

– za NEW Niederrhein Energie und Wasser GmbH T. Höch, Rechtsanwalt,

– za Evropsko komisijo P. Kienapfel, P. Ondrůšek in I. Rubene, agenti,

* Jezik postopka: nemščina.

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 7(1) in (4)(c) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) (UL 2005, L 149, str. 22).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband e.V. (zvezno združenje obratov in zvez potrošnikov, Nemčija) (v nadaljevanju: zvezno združenje) in družbo NEW Niederrhein Energie und Wasser GmbH zaradi domnevno zavajajočega oglaševanja ponudbe za dobavo električne energije.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 V uvodnih izjavah 6, 7, 14 in 18 Direktive 2005/29 je navedeno:

„(6) Ta direktiva torej približuje zakonodaje držav članic o nepoštenih poslovnih praksah, vključno z nepoštenim oglaševanjem, ki neposredno škodujejo ekonomskim interesom potrošnikov in na ta način posredno ekonomskim interesom zakonitih konkurentov. V skladu z načelom sorazmernosti ta direktiva varuje potrošnike pred učinki takšnih nepoštenih poslovnih praks, če so bistveni, vendar upošteva, da je lahko v nekaterih primerih vpliv na potrošnike zanemarljiv […]

(7) Ta direktiva obravnava poslovne prakse, ki so neposredno povezane z vplivanjem na odločitve potrošnikov o poslu v zvezi z izdelki […]

[…]

(14) Zaželeno je, da zavajajoče poslovne prakse zajemajo prakse, vključno zavajajoče oglaševanje, ki z zavajanjem potrošniku preprečijo, da izbere ob poznavanju vseh pomembnih dejstev in torej učinkovito. Ta direktiva v skladu z zakoni in praksami držav članic o zavajajočem oglaševanju deli zavajajoče prakse na zavajajoča dejanja in zavajajoče opustitve. V zvezi z opustitvami predvideva ta direktiva omejeno število ključnih informacij, ki jih potrošnik potrebuje, da lahko sprejme odločitev o poslu ob poznavanju vseh pomembnih dejstev. Ni treba, da so takšne informacije podane v vseh oglasih, temveč samo v primeru, da trgovec vabi k nakupu; ta pojem je v tej direktivi jasno opredeljen. Pristop popolne uskladitve, sprejet v tej direktivi, ne preprečuje državam članicam, da

v nacionalni zakonodaji določijo glavne značilnosti posameznih izdelkov, na primer zbirateljskih predmetov ali električnih naprav, katerih opustitev bi bila bistvena v primeru vabila k nakupu […]

[…]

(18) Pred nepoštenimi poslovnimi praksami je primerno varovati vse potrošnike[.] [V]endar pa je Sodišče […] pri razsojanju o zadevah v zvezi z oglaševanjem menilo, da je potrebno oceniti vpliv na namišljenega tipičnega potrošnika. V skladu z načelom sorazmernosti in z namenom omogočiti dejansko uporabo v njej zajetih varovalnih ukrepov ta direktiva kot merilo postavlja povprečnega potrošnika, ki je razumno obveščen, pozoren in pazljiv in ob upoštevanju družbenih, kulturnih in jezikovnih dejavnikov, v skladu z razlago Sodišča, hkrati pa vsebuje določbe za preprečevanje izkoriščanja potrošnikov, ki imajo značilnosti, zaradi katerih so še posebej dovzetni za nepoštene komercialne prakse […] Test [Pojem] povprečnega potrošnika ni statističen test [pojem]. Nacionalna sodišča in organi se bodo morali pri opredelitvi tipične reakcije povprečnega potrošnika v danem primeru zanašati na lastno sposobnost za razsojanje, ob upoštevanju sodne prakse Sodišča.“

4 Člen 2 te direktive določa:

„V tej direktivi:

[…]

(d) ‚poslovne prakse podjetij v razmerju do potrošnikov‘ […] pomenijo vsako dejanje, opustitev, ravnanje, razlag[o] ali tržne komunikacije, vključno z oglaševanjem in trženjem, s strani trgovca, neposredno povezano s promocijo, prodajo ali dobavo izdelka potrošnikom;

[…]

(i) ‚vabilo k nakupu‘ pomeni tržno komunikacijo, ki navaja značilnosti izdelka in ceno na način, ki ustreza sredstvu uporabljene tržne komunikacije, in tako omogoči potrošniku nakup;

[…].“

5 Člen 7 navedene direktive določa:

„1. Poslovna praksa se šteje za zavajajočo, če v konkretnem primeru ob upoštevanju vseh značilnosti in okoliščin ter omejitev sredstva komunikacije izpusti bistvene informacije, ki jih glede na kontekst povprečni potrošnik potrebuje za sprejetje odločitve ob poznavanju vseh pomembnih dejstev, in s tem povzroči ali bi utegnila povzročiti, da povprečni potrošnik sprejme odločitev o poslu, ki je drugače ne bi sprejel.

2. Za zavajajočo opustitev se šteje tudi, če trgovec ob upoštevanju okoliščin, opisanih v odstavku 1, prikriva ali na nejasen, nerazumljiv, dvoumen način ali ob nepravem času navede bistvene informacije iz navedenega odstavka ali ne opredeli komercialnega namena poslovne prakse, če ta ni razviden iz konteksta in če v enem ali drugem primeru to povzroči ali bi utegnilo povzročiti, da povprečni potrošnik sprejme odločitev o poslu, ki je drugače ne bi sprejel.

3. Če so za sredstvo, uporabljeno za komunikacijo poslovne prakse, značilne prostorske ali časovne omejitve, se te omejitve in kateri koli ukrepi, ki jih trgovec sprejme, da postanejo informacije dostopne potrošnikom prek drugih sredstev, upoštevajo pri odločanju o tem, ali so bile informacije opuščene.

4. V primeru vabila k nakupu se štejejo za bistvene naslednje informacije, v kolikor niso razvidne že iz konteksta:

[…]

(c) cena, vključno z davki, ali če je zaradi narave izdelka ceno nemogoče razumno izračunati vnaprej, način, na katerega se cena izračuna, ter po potrebi vključno z dodatnimi prevoznimi, dostavnimi ali poštnimi stroški, ali, če teh stroškov ni mogoče razumno izračunati vnaprej, dejstvo, da bo take dodatne stroške treba plačati;

[…].“

Nemško pravo

6 Namen Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (zakon o preprečevanju nelojalne konkurence) z dne 3. julija 2004 (BGBl. 2010 I, str. 254) v različici, ki je veljala 28. maja 2022 in ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: UWG), je med drugim prenos Direktive 2005/29 v nemško pravo.

7 Člen 5a(1) in (3) UWG določa:

„1. Nepošteno ravna tudi, kdor potrošnika ali drugega udeleženca na trgu zavaja tako, da izpusti bistveno informacijo,

(1) ki jo potrošnik ali drug udeleženec na trgu glede na okoliščine potrebuje za to, da odločitev o poslu sprejme ob poznavanju vseh pomembnih dejstev, in

(2) katere nezagotovitev lahko potrošnika ali drugega udeleženca na trgu spodbudi k temu, da sprejme odločitev o poslu, ki je sicer ne bi sprejel […]

[…]

3. Za presojo, ali so bile bistvene informacije izpuščene, je treba upoštevati:

(1) prostorske ali časovne omejitve zaradi sredstva komunikacije, ki je bilo izbrano za poslovno prakso, in

(2) vse ukrepe, ki jih trgovec sprejme, da bi informacije dal na voljo potrošniku ali drugemu udeležencu na trgu prek drugih sredstev, kot je sredstvo komunikacije, izbrano za poslovno prakso.“

8 Člen 5b(1) UWG določa:

„Če se blago ali storitve ponudijo skupaj z navedbo njihovih značilnosti in cene na način, ki ustreza uporabljenemu sredstvu komunikacije, tako da lahko povprečni potrošnik sklene transakcijo, se v nadaljevanju navedene informacije štejejo za bistvene v smislu člena 5a(1), če niso neposredno razvidne iz konteksta:

[…]

(3) skupna cena ali, če je zaradi narave blaga ali storitve ceno nemogoče izračunati vnaprej, način, na katerega se cena izračuna, ter po potrebi vključno z dodatnimi prevoznimi, dostavnimi ali poštnimi stroški, ali, če teh stroškov ni mogoče izračunati vnaprej, navedba, da ti dodatni stroški potrošniku lahko nastanejo;

[…].“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

9 Družba NEW Niederrhein Energie und Wasser, ki svojo dejavnost opravlja na celotnem nemškem ozemlju, dobavlja električno energijo med drugim odjemalcem, ki imajo zbiralčni sistem za električno ogrevanje (v nadaljevanju: električna energija, ki se uporablja za ogrevanje). Tako ta družba tem odjemalcem prodaja zlasti električno energijo, ki se zaračunava po znižani tarifi v „času zunaj konic“, ki ustreza nočnemu obdobju, in ki je namenjena za oskrbo tega sistema.

10 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da se poraba električne energije navedenih odjemalcev za ogrevanje in poraba električne energije za druge namene lahko obračunavata ločeno ali skupaj. V primeru skupnega obračunavanja se uporabi dvotarifni števec z dvema čitalcema, ki beležita porabo električne energije, eden po znižani tarifi za čas zunaj konic, drugi pa po polni tarifi, ki se uporablja za ostale ure v dnevu.

11 Predložitveno sodišče pojasnjuje, da lahko odjemalci v urah, ko se uporablja znižana tarifa, poleg električne energije, ki se uporablja za ogrevanje, porabljajo električno energijo, ki se uporablja za druge namene, pri čemer zadnjenavedene porabe ni mogoče beležiti ločeno. Nekateri upravitelji in upravljavci distribucijskih omrežij električne energije v tem položaju dobaviteljem električne energije nalagajo tako imenovani znesek „nadomestila“ (v nadaljevanju: znesek nadomestila), ki ustreza zaračunavanju dela porabe električne energije, obračunanega po znižani tarifi, po polni tarifi in se kaže v obliki pavšalnega odstotka.

12 Družba NEW Niederrhein Energie und Wasser, ki na svoje stranke prenese znesek nadomestila, ki ga določijo upravljavci distribucijskih omrežij električne energije, na svoji spletni strani www.new-energie.de daje javnosti na voljo simulator tarif električne energije. Ta simulator lahko uporabljajo tudi osebe, ki porabljajo električno energijo, ki se uporablja za ogrevanje, in imajo dvotarifni števec. Zadevne osebe morajo v ta namen vanj vnesti svojo poštno številko in količine električne energije, ki so jih porabile ali ki ustrezajo njihovim potrebam iz naslova znižane oziroma polne tarife. Ta simulator torej izračunava ponudbo tarif, ki jih lahko sprejmejo in s tem z družbo NEW Niederrhein Energie und Wasser sklenejo pogodbo o dobavi električne energije.

13 Po mnenju zveznega združenja to, da pri uporabi navedenega simulatorja ni bil naveden znesek nadomestila, ki se prenese na zadevnega potrošnika, pomeni kršitev prepovedi zavajajoče opustitve in s tem UWG. Končna cena, ki jo prikaže simulator tarif, naj bi bila namreč nižja od dejanske cene, ker naj se pri njej ne bi upošteval odstotek, določen iz naslova zneska nadomestila.

14 Zvezno združenje je pristojnim nemškim sodiščem tako na prvi stopnji kot v pritožbenem postopku predlagalo, naj se družbi NEW Niederrhein Energie und Wasser med drugim naloži, naj preneha oglaševati ponudbo za dobavo električne energije, ki se uporablja za ogrevanje, ne da bi bil potrošniku v okviru pogodbenega procesa in, natančneje, glede načina zaračunavanja te električne energije izrecno naveden odstotek, določen iz naslova zneska nadomestila in uporabljen v primeru skupnega obračunavanja porabe navedene električne energije in porabe električne energije, ki se uporablja za druge namene, prek dvotarifnega števca.

15 Ker sta ti sodišči ta predloga zavrnili, je zvezno združenje vložilo revizijo pri Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija), ki je predložitveno sodišče, in ponovilo svoj predlog za opustitev tega oglaševanja.

16 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je v splošnih prodajnih pogojih tožene stranke iz postopka v glavni stvari, za katere mora zadevna oseba potrditi, da se je z njimi seznanila med postopkom sprejema ponudbe na spletu v zvezi z dobavo električne energije, ki se med drugim uporablja za ogrevanje, pojasnjeno, da je upravljavec lokalnega distribucijskega omrežja električne energije tisti, ki določi nočno obdobje in odstotek, določen iz naslova zneska nadomestila. V njej je tudi navedeno, da je upravljavec tega omrežja ta odstotek določil v višini 25 % za geografsko območje, na katerem ima sedež tožena stranka iz postopka v glavni stvari.

17 Predložitveno sodišče meni, da oglaševanje ponudbe za dobavo električne energije, ki izhaja iz tega, da je dobavitelj dal na voljo spletni simulator tarif, pomeni „vabilo k nakupu“ v smislu upoštevne nemške zakonodaje, s katero je prenesen zlasti člen 7(4) Direktive 2005/29.

18 Po mnenju tega sodišča pa glede na to, da potrošnikova končna odločitev o poslu, in sicer odločitev o sklenitvi pogodbe o dobavi električne energije, izvira iz začetka pogodbenega procesa, to, da je tožena stranka iz postopka v glavni stvari v svojih splošnih prodajnih pogojih navedla odstotek, določen iz naslova zneska nadomestila, ki se uporabi, ni primerno za izpolnitev, zlasti s časovnega vidika, obveznosti obveščanja, ki jo ima. Zlasti bi bilo treba v okviru uporabe simulatorja zagotoviti informacije o tem, kako se izračuna zaračunana cena, ob navedbi natančnega odstotka, določenega iz naslova zneska nadomestila, ki se uporablja za zadevno osebo. Tako naj bi vključitev tega odstotka v izračun cene električne energije potrošnikom omogočila primerjavo ponudbe tožene stranke iz postopka v glavni stvari s ponudbo drugih dobaviteljev.

19 Navedeno sodišče meni, da bi bilo treba opustitveni tožbi, ki jo je pri njem vložilo zvezno združenje, ugoditi, če bi bilo treba šteti, da mora informacija, ki jo mora tožena stranka iz postopka v glavni stvari v skladu s členom 7(1) in (4)(c) Direktive 2005/29 zagotoviti glede načina izračuna cene, vključevati natančen odstotek, določen iz naslova zneska nadomestila, tako da lahko zadevna oseba, ki pozna svojo porabo električne energije, to ceno izračuna samostojno. Taka razlaga naj bi bila v skladu s ciljem te direktive, ki je zagotoviti visoko raven varstva potrošnikov, in bi jo bilo mogoče izpeljati iz regulativnega okvira, v katerega se umešča ta člen 7(4)(c) Direktive 2005/29.

20 Predložitveno sodišče meni, da potrošnik potrebuje tako informacijo, da lahko sprejme odločitev o poslu ob poznavanju vseh pomembnih dejstev, in meni, da bi ga lahko opustitev te bistvene informacije pripeljala do tega, da bi sprejel odločitev o poslu, ki je drugače ne bi sprejel.

21 Poleg tega to sodišče trdi, da čeprav je pritožbeno sodišče menilo, da tožena stranka iz postopka v glavni stvari ni mogla navesti informacije o natančnem odstotku, ki se nanaša na znesek nadomestila, ki se uporablja na geografskem območju, pokritim z danim omrežjem, ker upravljavci distribucijskih omrežij električne energije le redko objavijo to informacijo, pa zadnjenavedeno sodišče ni ugotovilo, da tožena stranka iz postopka v glavni stvari navedene informacije ne more pridobiti od teh upravljavcev.

22 Vendar predložitveno sodišče navaja, da je mogoče izraz „način, na katerega se izračuna cena“ iz člena 7(4)(c) Direktive 2005/29 razlagati tudi tako, da bi se lahko splošna informiranost potrošnika o upoštevnih elementih izračuna cene izkazala za zadostno.

23 V teh okoliščinah je Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali morajo biti informacije o načinu, na katerega se izračuna cena, ki jih mora podati trgovec na podlagi člena 7(1) in (4)(c) [Direktive 2005/29], v primeru oblikovanja cene glede na porabo takšne, da lahko odjemalec na podlagi teh informacij sam izračuna ceno, če pozna svojo porabo?“

Vprašanje za predhodno odločanje

24 Najprej, navesti je treba, da je iz predložitvene odločbe razvidno, da se stranki v sporu o glavni stvari ne strinjata glede vprašanja, ali mora simulator tarif, ki je na voljo na spletni strani dobavitelja električne energije in ki zadevnemu odjemalcu omogoča, da izračuna mesečno ceno, ki jo je treba plačati za električno energijo, ki se med drugim uporablja za ogrevanje, vsebovati navedbo o natančnem odstotku, ki se nanaša na znesek nadomestila in ki ga dobavitelj električne energije zaračuna temu odjemalcu, tako da lahko zadnjenavedeni, ki pozna svojo porabo električne energije, to ceno izračuna samostojno.

25 V teh okoliščinah predložitveno sodišče z vprašanjem za predhodno odločanje v bistvu sprašuje, ali je treba člen 7(1) in (4)(c) Direktive 2005/29 razlagati tako, da mora v okviru spletnega oglaševanja ponudbe za dobavo električne energije informacija o načinu izračuna cene vsebovati natančen odstotek spremenljivega sestavnega dela, kot je znesek nadomestila, ki ga dobavitelj električne energije uporabi za zadevnega odjemalca, tako da lahko zadnjenavedeni, ko ta pozna svojo porabo električne energije, to ceno izračuna samostojno.

26 Opozoriti je treba, da je s členom 7(4) Direktive 2005/29 zajeta le poslovna praksa, ki je bila predhodno opredeljena kot „vabilo k nakupu“, medtem ko za vse poslovne prakse, vključno z vabili k nakupu, veljajo določbe člena 7, od (1) do (3) in (5), te direktive (sodba z dne 12. maja 2011, Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, točka 24).

27 Ker predložitveno sodišče meni, da oglaševanje ponudbe za dobavo električne energije prek simulatorja tarif, ki je na voljo potrošniku na spletnem mestu dobavitelja električne energije, pomeni „vabilo k nakupu“ v smislu člena 2(i) Direktive 2005/29, je treba navesti, da ta določba ta pojem opredeljuje kot „tržno komunikacijo, ki navaja značilnosti izdelka in ceno na način, ki ustreza sredstvu uporabljene tržne komunikacije, in tako omogoči potrošniku nakup“.

28 Poleg tega je Sodišče pojasnilo, da za vabilo k nakupu kot za posebno obliko oglaševanja velja obveznost navedbe dodatnih informacij na podlagi člena 7(4) Direktive 2005/29 v povezavi z uvodno izjavo 14 te direktive (sodba z dne 12. maja 2011, Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, točka 28).

29 Tako mora vsako vabilo k nakupu vsebovati številne bistvene informacije, naštete v členu 7(4) Direktive 2005/29, ki jih potrošnik potrebuje, da lahko sprejme odločitev o poslu ob poznavanju vseh pomembnih dejstev. Te informacije v skladu s točko (c) te določbe vključujejo ceno, vključno z davki, ali, če zaradi narave izdelka cene ni mogoče razumno izračunati vnaprej, način, na katerega se cena izračuna.

30 Iz besedila člena 7(4)(c) Direktive 2005/29 je razvidno, najprej, da je treba razlikovati med navedbo končne cene in navedbo načina izračuna te cene, dalje, da je narava izdelka tista, ki določa položaj, v katerem trgovec navedene cene razumno ne more izračunati vnaprej, in nazadnje, da mora trgovec, ker te cene ne more navesti, navesti načine, na podlagi katerih se ta cena izračuna, ali, povedano drugače, način izračuna končne cene.

31 Zato – kadar končne cene dobave električne energije ni mogoče razumno izračunati vnaprej, ker je lahko odvisna od nekaterih dejavnikov ali elementov, kot na primer od stroškov dobavitelja električne energije, ki niso odvisni od njegove volje in so spremenljivi, ali, kot navaja predložitveno sodišče, od količine električne energije, ki jo potrošnik dejansko porabi – informacija o uporabi elementa, kot je odstotek povišanja iz naslova zneska nadomestila, ki ga je trgovec vključil v končno ceno, spada pod „način, na katerega se cena izračuna“, v smislu člena 7(4)(c) Direktive 2005/29 in kot tak pomeni bistveno informacijo, ki jo potrošnik potrebuje za sprejetje odločitve o poslu ob poznavanju vseh pomembnih dejstev.

32 Poleg tega se v skladu s členom 7(1) Direktive 2005/29 vabilo k nakupu, kakršno je oglaševanje iz postopka v glavni stvari, šteje za zavajajoče, če izpusti bistvene informacije, ki jih povprečni potrošnik glede na kontekst potrebuje za sprejetje odločitve o poslu ob poznavanju vseh pomembnih dejstev, in s tem povzroči ali bi utegnilo povzročiti, da povprečni potrošnik sprejme odločitev o poslu, ki je drugače ne bi sprejel.

33 Iz zgornjih ugotovitev izhaja, da mora biti bistvena informacija, kot je navedba v zvezi z uporabo odstotka povišanja iz naslova zneska nadomestila, navedena v vabilu k nakupu, kot je to v postopku v glavni stvari, če jo povprečni potrošnik glede na kontekst potrebuje za sprejetje odločitve o poslu ob poznavanju vseh pomembnih dejstev.

34 Navesti je treba, da je za razlago določb Direktive 2005/29 pojem „potrošnik“ ključnega pomena. Ta direktiva kot merilo za presojo uporablja povprečnega potrošnika, ki je ob upoštevanju družbenih, kulturnih in jezikovnih dejavnikov normalno obveščen ter razumno pozoren in preudaren (sodba z dne 12. maja 2011, Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, točka 22).

35 Tako morajo nacionalna sodišča v zvezi z zavajajočo naravo oglasa upoštevati dojemanje povprečnega potrošnika, ki je normalno obveščen ter razumno pozoren in preudaren (sodba z dne 12. maja 2011, Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, točka 23 in navedena sodna praksa).

36 Dodati je treba, da pojem „povprečni potrošnik“, kot je razvidno iz uvodne izjave 18 Direktive 2005/29, ni statističen pojem in da se morajo nacionalna sodišča in organi pri opredelitvi tipične reakcije tega potrošnika v danem položaju zanašati na lastno sposobnost razsojanja.

37 Ob navedenem pa besedilo člena 7(4)(c) Direktive 2005/29 trgovcu ne predpisuje, kako mora potrošnika obvestiti o načinu izračuna cene.

38 Poleg tega zaradi narave zadevnega izdelka in zlasti pogojev proizvodnje, dobave ali končne uporabe tega izdelka trgovec morda ne more vnaprej in natančno razpolagati z vsemi sestavnimi deli končne cene, tako da potrošniku ne more sporočiti načina izračuna te cene tako, da bi lahko zadevna oseba sama opravila ta izračun.

39 Zato obseg informacije o načinu izračuna cene ne more pomeniti, da mora biti potrošnik na podlagi te informacije sposoben sam izračunati to ceno in tako priti do dokončnega številčnega rezultata.

40 V zvezi s tem je treba opozoriti, da Direktiva 2005/29 ne vsebuje nobene natančne določbe glede obsega in nosilca bistvene informacije (glej v tem smislu sodbo z dne 8. februarja 2017, Carrefour Hypermarchés, C-562/15, EU:C:2017:95, točka 37).

41 Tako je lahko informacija o načinu izračuna cene v smislu člena 7(4)(c) te direktive predstavljena na primer v obliki razpona odstotkov, natančnega odstotka, ki je pogojen pri uporabi te informacije, ali pa vnaprej določenega odstotka, vendar z navedbo, da se lahko njegova višina s časom spreminja zaradi spremenljivih elementov, ki niso odvisni od volje trgovca.

42 Tako razlago člena 7(4)(c) Direktive 2005/29 potrjuje preučitev splošne sistematike člena 7 te direktive.

43 V zvezi s tem je treba, na prvem mestu, opozoriti, da v skladu s členom 7(2) Direktive 2005/29 vabilo k nakupu, kakršno je oglaševanje iz postopka v glavni stvari, vsebuje zavajajočo opustitev, zlasti kadar trgovec prikriva informacijo o načinu izračuna cene ali to informacijo navede na nejasen, nerazumljiv, dvoumen način ali ob nepravem času in kadar v enem ali drugem primeru to povzroči ali bi utegnilo povzročiti, da povprečni potrošnik sprejme odločitev o poslu, ki je drugače ne bi sprejel.

44 Iz tega izhaja, da mora trgovec navesti vse sestavne dele izračuna cene. Prav tako mora trgovec vsakega od teh elementov sporočiti tako, da lahko povprečni potrošnik sprejme odločitev o poslu ob poznavanju vseh pomembnih dejstev.

45 Na drugem mestu, v skladu s členom 7(1) Direktive 2005/29 je treba to, ali je poslovna praksa zavajajoča, presojati zlasti ob upoštevanju dejanskega okvira te prakse, vseh njenih značilnosti in omejitev uporabljenega sredstva komunikacije. Člen 7(3) te direktive pa določa, da se pri odločanju o tem, ali so bile informacije opuščene, upoštevajo prostorske in časovne omejitve uporabljenega sredstva komunikacije in ukrepi, ki jih trgovec sprejme, da postanejo te informacije dostopne potrošnikom po drugih sredstvih (glej v tem smislu sodbo z dne 12. maja 2011, Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, točki 53 in 54).

46 Iz teh določb izhaja, da je treba obseg informacije o načinu izračuna cene, ki jo mora trgovec sporočiti v okviru vabila k nakupu, presojati zlasti glede na dejanski okvir, v katerega se umešča to vabilo k nakupu, in glede na uporabljeno sredstvo komunikacije (glej v tem smislu sodbi z dne 12. maja 2011, Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, točka 55, in z dne 26. oktobra 2016, Canal Digital Danmark, C-611/14, EU:C:2016:800, točka 27).

47 Predložitveno sodišče navaja, da ni niti dokazano niti očitno, da sredstvo komunikacije, ki se uporablja za zadevno poslovno prakso, in sicer simulator tarif, ki je na voljo na spletni strani tožene stranke iz postopka v glavni stvari, nalaga prostorske ali časovne omejitve.

48 Ob tem bo moralo predložitveno sodišče za določitev obsega informacije, ki jo mora trgovec sporočiti glede načina izračuna cene, upoštevati dejanski okvir, v katerega se umešča oglaševanje iz postopka v glavni stvari.

49 V zvezi s tem tožena stranka iz postopka v glavni stvari na eni strani trdi – česar Sodišču ni treba preveriti – da v svojem oglaševanju razumno ne more navesti natančnega odstotka, ki se nanaša na znesek nadomestila. Tako trdi, da imajo upravljavci distribucijskih omrežij električne energije s sedežem na nemškem ozemlju različne in skozi čas spremenljive odstotke, tako da bi morala, če bi morala potrošnikom v realnem času sporočiti natančen znesek takega odstotka, vse te upravljavce dnevno spraševati o vsaki morebitni spremembi tega elementa. Tako ravnanje pa bi po mnenju tožene stranke iz postopka v glavni stvari zahtevalo pretirana sredstva.

50 Na drugi strani je iz predložitvene odločbe razvidno, da oglaševanje, ki prikazuje predloge tarif, ki jih je ustvaril simulator tarif, vsebuje povezavo do splošnih prodajnih pogojev, ki jih uporablja tožena stranka iz postopka v glavni stvari. Zadnjenavedena v tem dokumentu potrošniku sporoča, da je upravljavec lokalnega omrežja tisti, ki določa nočno obdobje, ki ustreza uporabi znižane tarife, ter odstotek, določen iz naslova zneska nadomestila, in da je upravljavec lokalnega omrežja za geografsko območje, na katerem ima sedež, ta odstotek določil na 25 %.

51 Iz zgornjih preudarkov izhaja, da v dejanskem okviru, v katerega je umeščeno vabilo k nakupu iz postopka v glavni stvari, ni mogoče šteti – s pridržkom preverjanj, ki jih mora opraviti predložitveno sodišče – da to vabilo pomeni „zavajajočo opustitev“ v smislu člena 7(1) in (4) Direktive 2005/29, če je povezava do splošnih prodajnih pogojev, v katerih so podane navedbe glede odstotka, določenega iz naslova zneska nadomestila, prikazana vidno in je potrošnikovo sprejetje ponudbe tehnično pogojeno z njegovo potrditvijo, da se je s temi pogoji seznanil, kar omogoča zagotovitev, da ta potrošnik sprejme odločitev o poslu ob poznavanju vseh pomembnih dejstev.

52 Glede na vse zgornje preudarke je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 7(1) in (4)(c) Direktive 2005/29 razlagati tako, da v primeru vabila k nakupu, opravljenega s spletno tržno komunikacijo, ni nujno, da informacija o načinu izračuna cene vsebuje natančen odstotek spremenljivega sestavnega dela, kot je znesek nadomestila, ki ga dobavitelj električne energije uporabi za zadevnega odjemalca, tako da lahko zadnjenavedeni, kadar pozna svojo porabo električne energije, to ceno izračuna samostojno, če se v tej komunikaciji napotuje na načelno uporabo takega odstotka, skupaj z morebitno navedbo njegove višine in elementov, ki nanj vplivajo, kar povprečnemu potrošniku omogoča, da sprejme odločitev o poslu ob poznavanju vseh pomembnih dejstev.

Stroški

53 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (šesti senat) razsodilo:

Člen 7(1) in (4)(c) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah)

je treba razlagati tako, da

v primeru vabila k nakupu, opravljenega s spletno tržno komunikacijo, ni nujno, da informacija o načinu izračuna cene vsebuje natančen odstotek spremenljivega sestavnega dela, kot je znesek nadomestila, ki ga dobavitelj električne energije uporabi za zadevnega odjemalca, tako da lahko zadnjenavedeni, kadar pozna svojo porabo električne energije, to ceno izračuna samostojno, če se v tej komunikaciji napotuje na načelno uporabo takega odstotka, skupaj z morebitno navedbo njegove višine in elementov, ki nanj vplivajo, kar povprečnemu potrošniku omogoča, da sprejme odločitev o poslu ob poznavanju vseh pomembnih dejstev.

Podpisi